

DERGİLER İLGİ ve DESTEKLE YAŞAR!:

Türk Nöroloji Derneği'nin Resmi Yayın Organı Olan Türk Nöroloji Dergisi'nin Türk Nörolojisinden Al(ama)dığı Destek Üzerine Notlar! /

JOURNALS LIVE WITH INTEREST and SUPPORT!:

Notes on the Support that Turkish Journal of Neurology, Which is the Official Journal of the Turkish Neurological Society, Does (Not) Receive from Turkish Neurology

Prof. Dr. Oğuz Tanrıdağ

Türk Nöroloji Dergisi Editörü

Türk Nöroloji Derneği'nin resmi yayın organı ve Türkiye'de nörolojinin tüm alanlarına açılmış **TEK DERGİ** olan Türk Nöroloji Dergisi, yeni formatı ve yapılanmasıyla Kasım-Aralık 2003 sayısından beri önceden belli olan hedeflerine ulaşabilme doğrultusunda yayın hayatını sürdürüyor. Bu yazıda anlatılmak istenenlere zemin oluşturması açısından hedeflerin hatırlanmasında yarar var. Bunlar:

1. Dergi sayılarının düzenli aralıklarla çıkmasının sağlanması,
2. Ülke genelinde ilgili meslek mensuplarına en yaygın biçimde ulaştırılması,

3. Yazı değerlendirme mekanizmasının işletilmesi yoluyla yayın kalitesinin ve özgünlüğünün sağlanması,
4. Bunların sağlandığı bir koşulda ulusal ve uluslararası endekslere başvuru yapılması ve
5. Derginin endekslenmesiyle uluslararası bilime katkının sağlanmasıdır.

Bugüne kadar elinizdeki Mayıs-Haziran 2007 sayısı ile birlikte Kasım 2003'ten beri 22 sayı yayınlanmış olup, önümüzdeki 3 sayıyla birlikte yeni dönemin 4. yılına ulaşmış olacağız. Bu zaman diliminde, yukarıda ifade edilen hedefler açısından gelinen noktalar şunlardır:

1. Kasım-Aralık 2003 sayısından başlayarak elinizde bulunan Mayıs-Haziran 2007 sayısına kadar 22 düzenli sayı çıkmıştır. Bu durum; dergiye sahip çıkanlarla, dergi editörlüğünün, yayın değerlendirme kurulunun ve dergi ajansının aralarındaki mükemmel işbirliğinin sonucudur. Bu durumu riske sokan tek unsur, **DERGİYE YAZI AKIŞININ AZLIĞI YA DA YAVAŞLIĞIDIR**. Örneğin, 2005 yılının kongre sonrası döneminden itibaren 2007 yılının Mayıs ayına kadar dergiye 85 adet yazı sunulmuş, buna karşın, 2005 yılındaki 41. Ulusal Nöroloji Kongresi Kitabı'nda değerlendirilerek kabul edilmiş 99 Sözel Bildiri Özeti ve 398 Poster Bildiri Özeti ve 2006 yılındaki 42. Ulusal Nöroloji Kongresi Kitabı'nda değerlendirilerek kabul edilmiş 71 Sözel Bildiri ve 400 Poster Bildiri yayınlanmıştır. Bu sayılar arasında bir değerlendirme yaptığımızda, Türk Nöroloji Derneği'nin yayın organı Türk Nöroloji Dergisi'ne 1,5 yıl içinde sunulan yazı sayısı, yine Türk Nöroloji Derneği tarafından düzenlenen ve son 1,5 yılı kapsayan 41. ve 42. Ulusal Nöroloji Kongreleri'nde takdim edilen çalışma sayısının bile ancak %9'u düzeyinde kalmaktadır. Diğer bir ifadeyle, son 1,5 yıl içinde kongrelerde sunulmuş olan çalışmalardan 883'ü dergiye yönlendirilmemiştir. Bu durum, derginin düzenli aralıklarla yayınlanmasının önünde duran en büyük tehlikedir.

2. Her dergi sayısı, basımını takip eden hafta içinde yaklaşık 2000 kişilik bir adres listesine göre gönderilmektedir. Özellikle genç kesimlerle ilgili adres değişiklikleri her zaman gündemdedir. Bu unsurun etkin olmaması için gayret sarf edilmekte, fakat aynı zamanda karşı taraflardan beklenen yeni adres bildirimleri konusunda yeterli hassasiyet gösterilmemektedir. Buna rağmen, **TÜRK NÖROLOJİ DERGİSİ'NİN ÜLKE GENELİNDE VE ADRESLERİ BULUNAN YURTDIŞI İSİMLERE YAYGIN BİÇİMDE ULAŞTIRILDIĞINI SÖYLEYEBİLİRİZ**.

3. Yazı değerlendirme mekanizması her zaman hassasiyetle üzerinde durulması gereken dinamik bir süreçtir. Bu konuda zaman zaman aksaklıklar yaşadığımızı söyleyebiliriz. Şu anki uygulama içinde, geçmişte tercih edilen ve ülkedeki tüm nöroloji öğretim üyelerinin isimlerinin alfabetik sırayla yazıldığı ve nasıl işlediği belli olmayan geniş listeler yerine, sınırlı sayıda alan uzmanlarından oluşan listeyi tercih etmeyi sürdürüyoruz. Buna karşın, yayın değerlendirme kurulu konusundaki eleştiri ve önerilere her zaman açığız.

4. Yukarıda ifade edilen ön şartların sağlanmasıyla, biri 2005, diğeri ise 2006 yıllarında olmak üzere 2 kez Index Medicus/Medline başvurusunda bulduk. Bu başvurularımızın nasıl sonuçlandığının öyküsü yaygın biçimde duyurulmuş olsa da, özetle, derginin format ve yapısının mükemmel bulunduğunu, buna karşın, kontrol gruplu araştırmaların azlığı/yokluğu nedeniyle notumuzun düştüğünü, ancak yine bu unsurun iyileştirilmesine bağlı olarak endekslenmemizin önünde bir engel kalmayacağını bildirmek isterim. Bu arada, dergimizin yakın dönem içinde ULAKBİM'de endekslenmeye başladığını sizlerle duyurmuştuk.

Dergiyle ilgili çok-alanlı mücadelenin sadece "bu işlere meraklı bir editör" tarafından verilebileceğine inananların (!) dışında, gerçekten bir işbirliği, güç birliği, plan ve koordinasyon gerektiren bir uğraş olduğuna inananlar için söylenecek sözler var! Bu sözlerin başında da **DERGİNİN HER TÜRLÜ PROBLEMİNİN ÇÖZÜMÜNDEKİ ANAHTAR KONUNUN, ONA GÖNDERİLEN YAZI SAYISINDAKİ ARTIŞTA SOMUTLANDIĞI GERÇEĞİ** gelmektedir. Gerçekten de, başta düzenli sayı çıkarma konusu olmak üzere, verilerin zamanında okuyuculara iletilmesi ve endekslere başvurma ve kabul edilme konuları, öncelikle dergiye yazı akışında kilitlenmektedir.

Bu sorunun çözümünü için imkânlar var mıdır?

Elbette vardır. Çünkü içinde bulunduğumuz ortamın verileri bizzat bu çözümü olanaklı hale getirmektedir. Bütün mesele, dergiye gönderilen yazı sayısı ile kongrelerde sunulan bildirilerin sayıları arasındaki korkunç uçurumun nedenleri üzerinde düşünmektir. Bunu düşünürken de, öncelikle Türk Nöroloji Dergisi'nin kimin malı olduğu üzerinde durmamız gerekiyor. **BU DERGİNİN SADECE DERNEĞİN DEĞİL DE, ONUN ŞAHSINDA HEPİMİZİN MALI OLDUĞUNU GÖRMEMİZ, BU GERÇEĞİ KABULLENMEMİZ GEREKİYOR!** Bu tür bir kabul, en azından bizi şu şekilde bir yüzleşmeye götürebilir: **KONGRELERDE SUNULDUĞU HALDE, O KONGREYİ DÜZENLEYEN DERNEĞİN RESMİ YAYIN ORGANI OLAN DERGİYE GÖNDERİLMEYEN YÜZLERCE ÇALIŞMA YETERİNCE YERİNİ BULMUŞ, DEĞERLENDİRİLMİŞ DEĞİLDİR.**

Dünyada da durum böyledir. AAN, ANA, EFNS ve ENS gibi kongrelerde takdim edilen çalışmaların, öncelikle o kongreleri düzenleyen derneklerin yayın organlarına gönderilmeleri beklenir. Türk Nöroloji Derneği tarafından düzenlenen Ulusal Nöroloji Kongreleri'nde sunulan çalışmaların bir bölümünün uluslararası endekslenme kaygısıyla ve akademik dosya gereklerini karşılamak adına Türk Nöroloji Dergisi yerine dış dergilere gönderilmelerini, bir nöroloji akademisyeni olarak normal karşılamak yanlısı olmakla birlikte, o platformlarda değerlendirilmeyen ve sözünü ettiğimiz yüzlerce çalışmanın dergiye yönlendirilmesini istemek, bir dernek dergisinin editörü olarak görev alanıma giriyor!

Son söz olarak, derginin yayın hayatına devam edebilmesinde ve hedeflerini yakalamasında çok önemli bir rolü olan yayının akışının hızlanmasında, yandaki sınıflamada yer alan Türk nörolojisinin değerli unsurlarına görev düştüğünü hatırlatır, saygılar sunarım.

1. Tüm nöroloji bölüm ve servislerinin yöneticileri
2. Tüm nöroloji öğretim üyeleri ve uzmanları
3. Tüm nöroloji uzmanlık öğrencileri
4. Türk Nöroloji Derneği'nin tüm Bilimsel Çalışma Grupları'nın koordinatörleri ve üyeleri
5. Türk Nöroloji Derneği Yönetimi